

Τα ελληνικά αναλυτικά προγράμματα φυσικής αγωγής

Ιωάννης Σύρμπας Ph.D.

Θέματα της παρουσίασης

- Σκοποί και στόχοι των ελληνικών αναλυτικών προγραμμάτων φυσικής αγωγής.
- Αιτίες κριτικής στα ελληνικά αναλυτικά προγράμματα φυσικής αγωγής.

Γενικός σκοπός της εκπαίδευσης στην Ελλάδα

“Σκοπός της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι να συμβάλλει στην ολόπλευρη αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών, ώστε, ανεξάρτητα από φύλο ή καταγωγή, να έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες και να ζήσουν δημιουργικά”

Σκοποί της φυσικής αγωγής στα
ελληνικά αναλυτικά
προγράμματα φυσικής αγωγής

Στο δημοτικό σχολείο ...

Σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος είναι:

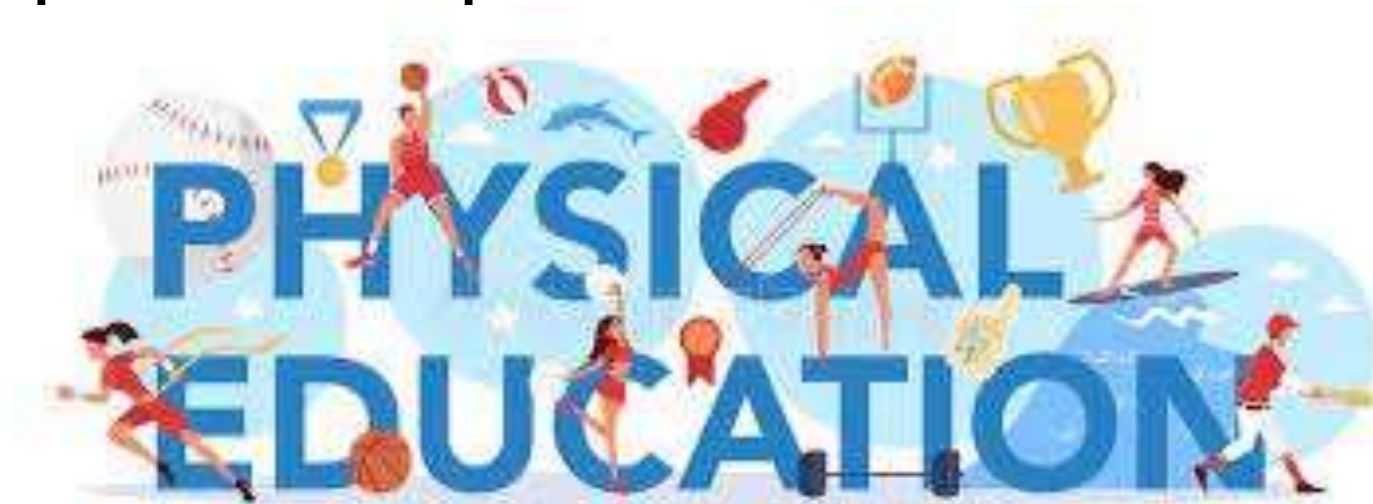
- να συμβάλει κατά προτεραιότητα στη σωματική ανάπτυξη των μαθητών/τριών και παράλληλα να βοηθήσει στην ψυχική και πνευματική τους καλλιέργεια καθώς και στην αρμονική ένταξή τους στην κοινωνία.
- Προτεραιότητα έχει η ανάπτυξη των κινητικών δεξιοτήτων των μαθητών και μέσω αυτών η καλλιέργεια των φυσικών τους ικανοτήτων και η ενίσχυση της υγείας τους».

(ΥΠΕΠΘ, 2003)

Αντικείμενα διδασκαλίας

- Ψυχοκινητική
- Μουσικοκινητική
- Παιγνίδια
- Αθλοπαιδιές (Βόλει, Μπάσκετ, Ποδόσφαιρο, Χάντμπολ)
- Κλασικός αθλητισμός:
- Γυμναστική
- Ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί

Στο γυμνάσιο και το λύκειο ...

- «Η φυσική αγωγή αποσκοπεί με τις γυμναστικές και άλλες κινητικές δραστηριότητες να αναπτύξει ισόρροπα και αρμονικά τις σωματικές, ψυχικές και πνευματικές δυνάμεις των μαθητών και να τους καταστήσει ικανούς να ενταχθούν αρμονικά και ωφέλιμα στο κοινωνικό σύνολο»

(ΥΠΕΠΘ, 1990)

1. Κινητικοί σκοποί

- Αναφέρεται στην προαγωγή όλων των σωματικών ικανοτήτων (π.χ. ισορροπία, οπτικο-κινητικός συντονισμός, εκμάθηση της τεχνικής αθλημάτων κλπ).

2. Βιολογικοί σκοποί

- Αναφέρεται στην ανάπτυξη των βασικών σωματικών ικανοτήτων αντοχής, δύναμης, ταχύτητας, ευλυγισίας και επιδεξιότητας καθώς και πρόληψη, βελτίωση και διόρθωση μορφολογικών και λειτουργικών παρεκκλίσεων

3. Κοινωνικοί σκοποί

- Αναφέρεται στην ανάπτυξη κοινωνικών και ψυχικών αρετών όπως, για παράδειγμα, συνεργασία, ομαδικό πνεύμα, αυτοπειθαρχία, θέληση, υπευθυνότητα, υπομονή, επιμονή, θάρρος, αυτοεκτίμησης κλπ

4. Ηθικοί σκοποί

- Αναφέρεται στην ανάπτυξη ηθικών αρετών, όπως τιμιότητα, δικαιοσύνη, αξιοκρατία, σεβασμός αντιπάλων, μετριοφροσύνη, συνετή αντιμετώπιση της νίκης και της ήττας κλπ

5. Αισθητικοί σκοποί

- Αναφέρεται στην καλλιέργεια της ρυθμικής κινητικής έκφρασης, της εκτίμησης των αισθητικών στοιχείων των κινήσεων, στη γνωριμία με την ελληνική κινητική παράδοση π.χ. παραδοσιακών χορών

6. Γνωστικοί σκοποί

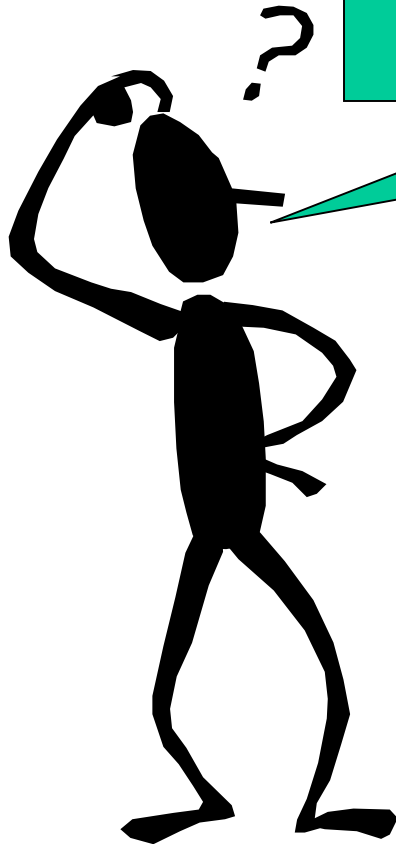
- Αναφέρεται στην κατανόηση εννοιών και την απόκτηση γνώσεων σχετικά με τη φυσική αγωγή και τον αθλητισμό. Επίσης, αναφέρεται στην απόκτηση γνώσεων των κανονισμών των αθλημάτων, της Ολυμπιακής ιδέας, στοιχείων που σχετίζονται με το χορό, τη μουσική, το τραγούδι. Ακόμη, αναφέρεται στην απόκτηση γνώσεων σχετικά με θέματα υγιεινής, παροχής πρώτων βοηθειών, ανάπτυξη της φαντασίας και της δημιουργικότητας

7. Βιωματικοί σκοποί

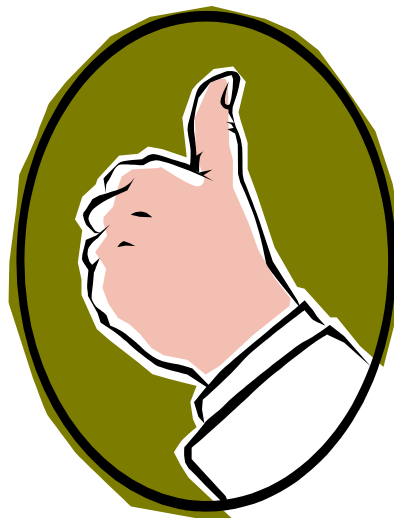
- Αναφέρεται στη συνειδητοποίηση της ανάγκης για δια βίου άσκηση και της ωφέλειας που προκύπτει από αυτή, καθώς και στην απόκτηση αθλητικών συνηθειών για ερασιτεχνική ενασχόληση με τον αθλητισμό

Ποια είναι η πρώτη εντύπωση
που έχει κανείς διαβάζοντας
τους σκοπούς;

Μπορεί ο/η κάθε καθηγητής/τρια να διδάξει οτιδήποτε και να θεωρείται εντός του αναλυτικού προγράμματος;

Ποια είναι η κυρίαρχη φιλοσοφία
του ελληνικού αναλυτικού
προγράμματος;

Είναι πολλοί ή λίγοι αυτοί οι σκοποί;

- Χρειάζεται ή δεν χρειάζεται να μειωθούν οι σκοποί σε αριθμό;
- Πώς θα μπορούσαν να περιοριστούν αυτοί οι σκοποί;
- Με ποιο κριτήριο;

Έχουν σαφήνεια οι στόχοι;

Πληρούνται τα κριτήρια διατύπωσης στόχων;

- Από τη διατύπωση θα πρέπει να είναι ξεκάθαρο το τι πρέπει να κάνει ο μαθητής για να πετύχει το στόχο
- Θα πρέπει να αναφέρονται οι σημαντικότερες συνθήκες κάτω από τις οποίες πρέπει να εκτελεστεί η δραστηριότητα
- Θα πρέπει να αναφέρονται τα κριτήρια με βάση τα οποία μια δραστηριότητα χαρακτηρίζεται ως ικανοποιητική

Mager, 1985

Εφαρμογή του ελληνικού αναλυτικού προγράμματος

Μπορούν να υλοποιηθούν όλοι αυτοί οι σκοποί;

- Έχει προβλεφθεί το πώς θα υλοποιηθούν;
- Υπάρχουν ή έχουν προβλεφθεί τα μέσα για να υλοποιηθούν;
- Ποιες είναι οι προτεινόμενες μέθοδες διδασκαλίας;

Αξιολόγηση του αναλυτικού προγράμματος

Πώς θα γίνει η αξιολόγηση;

- Με ποιο τρόπο θα αξιολογηθεί η επιτυχία του αναλυτικού προγράμματος;
- Πώς θα αξιολογηθούν οι καθηγητές;
- Πώς θα αξιολογηθούν οι μαθητές;

Τι θα έχουν μάθει οι μαθητές
όταν τελειώσουν το σχολείο;

Κατηγορίες κριτικής στο ελληνικό ΑΠΦΑ

- Φιλοσοφία
- Ποσότητα στόχων
- Σαφήνεια στόχων
- Υλοποίηση στόχων
- Αξιολόγηση στόχων
- Απουσία καθορισμού προσδοκώμενων αποτελεσμάτων

Συμπέρασμα

- Ανάγκη για επαναδιατύπωση ή αναδιάρθρωση των στόχων της φυσικής αγωγής στην Ελλάδα σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης

<http://psych.pe.uth.gr/index.php/el/to-ergastirio/fysiki-agogi/neo-programma-spoudon-gia-ti-fa-sto-lykeio>